

Dosarul nr. 2r-461/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – R. Berdilo

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu

DECIZIE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Zîreanov Vladislav,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Radvan Vasile către Zîreanov Vladislav și Musatov Nicolai, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, prin care s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de avocatul Alexei Tighinean în interesele lui Zîreanov Vladislav, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 martie 2020,

c o n s t a t ă :

La 18 ianuarie 2018, Radvan Vasile s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Zîreanov Vladislav și Musatov Nicolai cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 martie 2020, acțiunea lui Radvan Vasile a fost admisă integral. S-a încasat în mod solidar de la Zîreanov Vladislav și Musatov Nicolai în beneficiul lui Radvan Vasile suma de 45995, 15 lei și 54,5 lire sterline, cu titlu de prejudiciu material și, suma de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral. S-au încasat cheltuielile pentru efectuarea expertizei în sumă de 4200 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 6000 lei, cheltuielile pentru înștiințare în sumă de 270 lei și taxa de stat în sumă de 1678 lei.

La 03 noiembrie 2020, avocatul Alexei Tighinean în interesele lui Zîreanov Vladislav, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 martie 2020, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de avocatul Alexei Tighinean în interesele lui Zîreanov Vladislav, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 martie 2020, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 27 mai 2021, Zîreanov Vladislav a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, solicitând casarea integrală a încheierii atacate și emiterea unei noi încheieri de repunere în termen a cererii de apel depuse de avocatul Alexei Tighinean în interesele lui Zîreanov Vladislav, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, s-a indicat că argumentele instanței de apel cu referire la omiterea termenului pentru declararea apelului, poartă un caracter declarativ și nu pot fi reținute, deoarece, recurentul nu a cunoscut și nu a avut cum să cunoască despre ședințele de judecată care au avut loc în instanța de fond.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021 privind restituirea cererii de apel, a fost expediată părților în proces la 04 februarie 2021 (f.d.194), însă recepționarea actului judecătoresc nu a putut fi confirmată.

Astfel, Colegiul consideră că recursul lui Zîreanov Vladislav a fost depus la 27 mai 2021 (f.d.196) în termenul legal.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și normele legale aplicabile la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Zîreanov Vladislav urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de avocatul Alexei Tighinean în interesele lui Zîreanov Vladislav, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 martie 2020, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În cererea de recurs se face referire la faptul că, examinarea litigiului în prima instanță, a fost desfășurat în lipsa lui Zîreanov Vladislav, în lipsa dovezii de citare legală.

Colegiul civil reține că, într-adevăr, ședința de judecată din 12 martie 2020, la care a fost emisă hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, atacată cu apel, s-a petrecut în lipsa lui Zîreanov Vladislav.

Totodată, potrivit materialelor cauzei (f.d.90), apelantul a fost citat legal, prin scrisoare cu aviz de recepție, pentru ședința de judecată din 11 iunie 2018.

Astfel, potrivit art.100 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în cazul amânării judecării cauzei nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

De asemenea, în conformitate cu art.102 alin.(4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Respectiv, se constată că Zîreanov Vladislav a cunoscut despre procesul de judecată și, în conformitate cu prevederile art.61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, urma să-și asume un rol activ și să se intereseze de soarta dosarului, să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CtEDO, cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

Cu toate acestea, deși dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, contestată cu apel de către Zîreanov Vladislav, a fost pronunțat la 12 martie 2020 și publicat la 13 martie 2020, pe pagina oficială a instanței de judecată, disponibilă pentru accesare persoanelor interesate, iar termenul de 30 de zile de declarare a apelului, reieșind din prevederile art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, a expirat la 13 aprilie 2020 (zi de luni), avocatul Alexei Tighinean în interesele lui Zîreanov Vladislav a declarat apel cu depășirea termenului de declarare a apelului, fără a indica motivele depunerii apelului tardiv și fără a anexa probe care ar justifica repunerea, fapt ce contravine prescripțiilor imperative ale art.116 din Codul de procedură civilă.

Suplimentar, este de menționat faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia.

În așa mod, materialele cauzei atestă faptul că, la data pronunțării încheierii contestate, la materialele cauzei nu erau anexate probe incontestabile care să certifice neînștiințarea legală a apelantului/recurent și imposibilitatea lui de a contesta hotărârea în termen.

Mai mult, Colegiul civil reține că art.113 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, instanța apreciază critic argumentele recurentului cu referire la faptul hotărârea atacată cu apel nu a fost recepționată, invocate în vederea repunerii în termen, deoarece, pe lângă faptul că acestea nu demonstrează temeiurile omiterii termenului depunerii cererii de apel.

Suplimentar, Colegiul reține că, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței

judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Art. 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu norma citată, decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la faptul că motivele omiterii termenului de depunere a cererii de apel nu au fost probate. Astfel că, recursul declarat de Zîreanov Vladislav împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

În temeiul art.427 lit.a), art.428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Zîreanov Vladislav.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Radvan Vasile către Zîreanov Vladislav și Musatov Nicolai, cu privire la repararea prejudiciului material și moral și, compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
 Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru